

ปัจจัยที่กำหนดแรงจูงใจให้ผู้ประกอบธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม

ภัทร์ทิพา เพ็ริยวาณิชย์
ทิพสุดา คมวงศ์วิวัฒน์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2558

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Identify the relationship between the motivation factors of hospital entrepreneur and the implementation of environmental accounting

Pattipa

Preopanich

Tipsuda

Comwongwiwat

This Research in Funded by Business Administration Faculty

Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

Year 2015

ชื่อเรื่อง : ปัจจัยที่กำหนดแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม
ผู้วิจัย : ผศ.ภัทร์ทิพา เปรียวพานิชย์ สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มทร.พระนคร
ผศ.ทิพสุดา คมวงศ์วิวัฒน์ สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มทร.พระนคร
พ.ศ. : 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่กำหนดแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม โดยแบ่งการศึกษาออกเป็นสองส่วน ส่วนแรกเป็นปัจจัยภายในองค์กรและส่วนที่สองเป็นปัจจัยภายนอกองค์กร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นโรงพยาบาลสังกัดกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุขในเขตกรุงเทพมหานคร และนนทบุรี จำนวนทั้งสิ้น 7 แห่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและสถานประกอบการ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ร้อยละ (Percentage) ส่วนปัจจัยภายในองค์กรและปัจจัยภายนอกองค์กรใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงซ้อน (Multiple regression) แบบ Enter เพื่อหาความสัมพันธ์และอำนาจการพยากรณ์ของตัวแปรอิสระที่มีผลต่อแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยภายในองค์กร ค่าสถิติสหสัมพันธ์ (Regression) แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระประกอบด้วยการสนับสนุนของผู้บริหาร ความพร้อมของนักบัญชีและผู้มีส่วนได้เสีย ไม่มีผลต่อแรงจูงใจของผู้ประกอบการทางธุรกิจโรงพยาบาล ส่วนปัจจัยภายนอกองค์กร ค่าสถิติสหสัมพันธ์ (Regression) ก็แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระ ซึ่งประกอบด้วย กฎหมายและนโยบายของรัฐ สภาพการแข่งขันทางธุรกิจและชุมชน ไม่มีผลต่อแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมเช่นกัน

Title : Identify the relationship between the motivation factors of hospital entrepreneur and the implementation of environmental accounting

Researcher : Pattipa Preopanich, Faculty of Business Administration, RMUTP.
Tipsuda Comwongwiwat, Faculty of Business Administration, RMUTP.

Year : 2015

ABSTRACT

The objective of the research aims to identify the relationship between the motivation factors of hospital entrepreneur and, the implementation of environmental accounting. This study focuses on both internal and external factors in its organization. The internal factors display the support provided by the chief executive officer and, the profession readiness of accountants and stakeholders. The external factors are government policy and law including a competitive factor.

The study was the survey research testing 82 people in seven hospitals under the control and supervision of the Department of Medical services, the Ministry of Public Health. The hospitals are located at Bangkok and Nonthaburi province in Thailand. The data were collected by questionnaire and were analyzed by statistical packages to determine descriptive statistics (e.g., percentages, means, and standard deviations) including a multiple regression analysis in order to predict the motivation factors of hospital entrepreneur to implementing environmental accounting.

The findings of the data analysis presented that all of the predictor variables were statistically significant. It is more likely that both internal and external factors do not impact on the implementation of environmental accounting for hospitals.

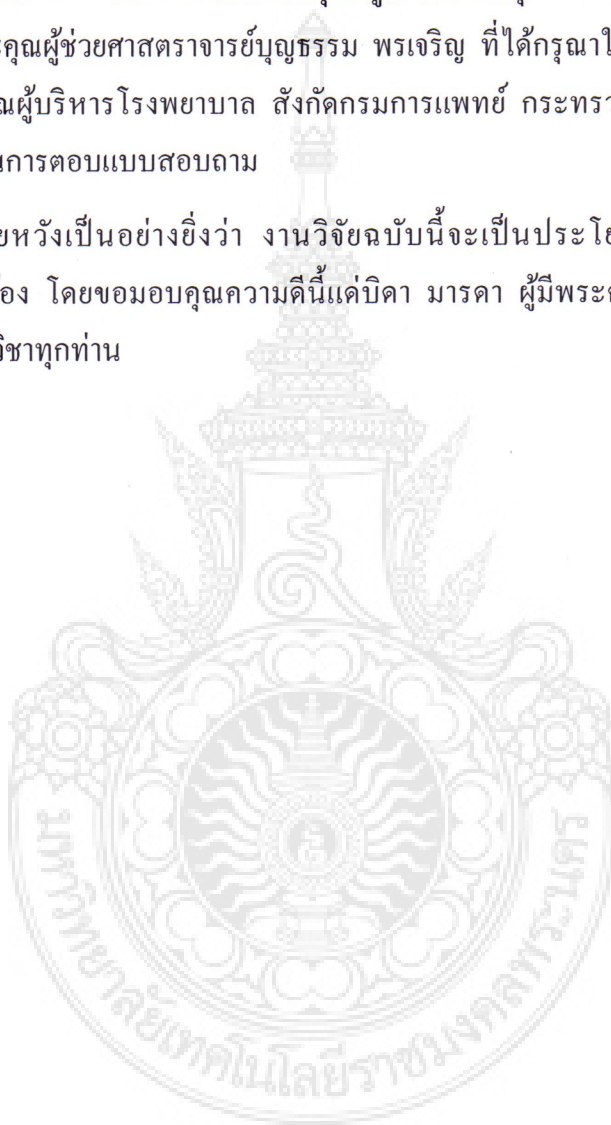
กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่ให้เงินทุนสนับสนุนการทำวิจัยในครั้งนี้ ทำให้งานวิจัยสำเร็จด้วยดีเป็นไปตามวัตถุประสงค์ทุกประการ ขอกราบขอบพระคุณครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา รวมทั้งขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญธรรม พรเจริญ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการทำวิจัย และขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงพยาบาล สังกัดกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถาม

คณะผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่วงการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยขอขอบคุณความดีนี้แต่บิดา มารดา ผู้มีพระคุณและครูบาอาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาทุกท่าน

คณะผู้วิจัย

พ.ศ.2558

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของ โครงการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	4
ปัจจัยภายใน	5
ปัจจัยภายนอก	6
บทที่ 3 แบบจำลองและสมมุติฐานการวิจัย	8
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	9
ความสัมพันธ์ของปัจจัยในองค์กรกับการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาล	9
บทที่ 4 วิธีดำเนินการวิจัย	12
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	12
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	12
การทดลองใช้เครื่องมือ	14
การประเมินความเที่ยงตรงของเครื่องมือ	14
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	15

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	16
ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง	16
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน	16
ข้อจำกัดในการวิจัย	18
บทที่ 6 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	19
สรุปผลการวิจัย	19
อภิปรายผล	19
ข้อเสนอแนะ	19
บรรณานุกรม	20
ภาคผนวก	22
ประวัติผู้วิจัย	35

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	Regression Model	56
ตาราง 2	Coefficients	56

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันทั่วโลกต่างให้ความสำคัญกับการรักษาสิ่งแวดล้อม ด้วยตระหนักว่าสิ่งแวดล้อมส่วนหนึ่งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ ได้แก่บรรยากาศ น้ำ ดิน แร่ธาตุ และสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่บนโลก (พืช และสัตว์) ฯลฯ (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ เล่มที่ 19, 2538: ออนไลน์) เป็นทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเมื่อถูกใช้ไปอย่างสิ้นเปลืองนานวันเข้าย่อมหมดไปจากโลก อีกนัยหนึ่ง มนุษย์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้เพราะทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นสิ่งที่เอื้ออำนวยประโยชน์ให้มนุษย์ได้รับปัจจัยสี่ซึ่งได้แก่อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และที่อยู่อาศัย (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ เล่มที่ 19, 2538: ออนไลน์) กล่าวคือ มนุษย์ต้องพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติในการดำรงชีวิตนั่นเอง (ฐิติมา กิ่งแก้ว, 2555)

ทุกวันนี้ มนุษย์ต้องอาศัยอยู่กับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ถูกสะสมมานานหลายชั่วอายุคน ซึ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ ไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์น้ำแข็งขั้วโลกละลาย เนื่องจากอุณหภูมิโลกที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้กระแสน้ำในมหาสมุทรเปลี่ยนทิศทาง ก่อเกิดพายุหมุนขนาดใหญ่ที่มีอำนาจการทำลายล้างสูงเมื่อมีโอกาสเคลื่อนตัวขึ้นฝั่ง หรือการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ ทำให้ในฤดูแล้งจะแห้งแล้งและเกิดไฟป่าทำลายล้างธรรมชาติ สัตว์ป่าหลายชนิดสูญพันธุ์ ที่เหลืออยู่ก็ขาดแคลนที่อยู่อาศัยและอาหาร รวมถึงสภาพความชื้นที่ไม่ปกติ แต่พอเหมาะแก่การเจริญเติบโตของเชื้อโรค ทำให้เกิดโรคระบาดทั้งในคนและสัตว์เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ (Al Gore, 2007: DVD)

นอกจากการปล่อยมลพิษจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงจากน้ำมันถ่านหิน แก๊สธรรมชาติเพื่อใช้ในการคมนาคมจะทำให้เกิดภาวะเรือนกระจกแล้ว ยังมีการปล่อยของเสีย ขยะมูลฝอย และกากอุตสาหกรรมลงสู่แหล่งน้ำ รวมถึงมลภาวะทางเสียงที่อาจสร้างปัญหาสุขภาพต่อมนุษย์ด้วย (บงกชรัตน์ เชพานุเคราะห์และคณะ, 2552)

สำหรับประเทศไทยก็เช่นกัน ได้เล็งเห็นความสำคัญของการรักษาสิ่งแวดล้อม โดยจะเห็นได้จากการกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสอดคล้องและสมดุลกับการพัฒนาประเทศ มุ่งเน้นให้มีการใช้ประโยชน์ อนุรักษ์ และ

ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีสมดุลตลอดจนมุ่งเน้นในองค์กรมีความรับผิดชอบต่อสังคม พร้อมกันนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายและกฎระเบียบ จึงได้กำหนดบทลงโทษที่เข้มงวดรุนแรงเพื่อป้องปรามให้ได้ผล ตลอดจนใช้มาตรการทางสังคมในการต่อต้านการผลิตที่ก่อมลพิษ โดยให้มีการรายงานและเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะเกี่ยวกับผู้ประกอบการที่ก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและยกย่องผู้ประกอบการที่ป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง (ฐิติมา กิ่งแก้ว, 2555) ช่วยส่งผลดีต่อภาพลักษณ์ของกิจการเป็นการเปิดเผยตามความสมัครใจของบริษัทและเป็นข้อมูลเชิงบวกที่เป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่บริษัท (พศุภา พึงจิตต์ประไพ, 2551)

ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาสำคัญที่กำลังได้รับความสนใจและกล่าวถึงในทศวรรษที่ผ่านมาทั่วโลก รวมทั้งในวงการบัญชี (สุภาพ เริงเยี่ยม, 2539) รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ทั้งในยุโรปและอเมริกาได้ออกกฎหมายหรือกำหนดมาตรการหลายรูปแบบ (ทั้งบังคับและสมัครใจ) ให้ธุรกิจต้องเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานในส่วนที่จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมแก่สาธารณชนหรือสถาบันการเงินต่าง ๆ (รสพร เดชอาคม และคณะ, 2540)

ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาธุรกิจซึ่งส่งผลกระทบต่อความได้เปรียบเชิงการแข่งขัน ประสิทธิภาพด้านต้นทุน มูลค่าของสินทรัพย์ หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กร เป็นเรื่องที่ต้องคำนึงถึงทั้งสิ้น ระบบบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมจะถูกกำหนดโดยปัจจัยทางสังคมอื่น ๆ เช่น วัฒนธรรม อิทธิพลหรือแรงผลักดันทางสังคมของแต่ละประเทศ การบัญชีเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมจะเป็นศูนย์กลางของการวัดผลการดำเนินงานทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน ในการพิจารณาประเมินผลของโครงการจ่ายลงทุน สภาพแวดล้อมภายนอกจะเป็นตัวผลักดันให้ธุรกิจต้องเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้นทั้งในรายงานประจำปีและการกระจายข้อมูลออกสู่สาธารณชนกระแสของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การรับรู้และความสำนึกของสังคมที่มีต่อสภาพแวดล้อมเริ่มเป็นแรงกดดันต่อเนื่อง จึงน่าจะเป็นที่คาดหมายได้ว่ากฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม รวมทั้งที่อาจเกี่ยวข้องกับการบัญชี อาจจะมีออกมาเพิ่มเติมเรื่อย ๆ ในเวลาอันไม่นานนัก (วรรณวิมล นาคทัต และคณะ, 2548)

โรงพยาบาลเป็นอีกหนึ่งในหลายองค์กรที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น การทำลายแหล่งน้ำธรรมชาติโดยการปล่อยน้ำเสียลงไป ขยะติดเชื้อและขยะอันตราย การแพร่กระจายของเชื้อโรคและการปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม เป็นต้น จึงต้องมีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ออกสู่สาธารณชนทั่วไป เช่น การลงทุนในโครงการบำบัดน้ำเสีย การลดจำนวนของเสีย (Reduce) การนำมาใช้ใหม่ (Reuse) การนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) (สุวิทย์ อภิชาติชัย, 2545)

การที่ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อม เป็นการเตรียมความพร้อมที่ดีต่อแรงกดดันในอนาคต สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้เกิดแก่โรงพยาบาล นอกจากนี้การจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นการป้องกันล่วงหน้าที่ทำให้สิ่งแวดล้อมของชุมชนไม่ถูกทำลายอันจะเป็นผลกระทบต่อคุณภาพของอากาศ น้ำ ธรรมชาติ และสุขภาพของคนที่อยู่อาศัยอยู่ในชุมชนนั้นจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีเป็นการป้องกันไม่ให้องค์กรได้รับความเสียหายจากการถูกต่อต้านจากชุมชน หรือถูกฟ้องร้องต่าง ๆ ทำให้ต้องจ่ายเงินชดเชยค่าเสียหาย ค่ารักษาพยาบาล ค่าชดเชย ค่าเบี้ยปรับ หรือถูกดำเนินคดีจากหน่วยราชการ ซึ่งปัจจัยทั้งหมดดังที่ได้กล่าวมาแล้วจะเป็นแรงผลักดันให้ผู้ประกอบการนำระบบบัญชีที่สามารถพยากรณ์หรือคาดคะเนผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่มีต่อธุรกิจในอนาคตมาใช้ในกิจการ นั่นก็คือ การบัญชีสิ่งแวดล้อม (สุวิทย์ อภิษฐ์ชัยรัฐ, 2545)

จากปัญหาและความจำเป็นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา “ปัจจัยที่กำหนดแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม”

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่กำหนดการยอมรับการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงแรงจูงใจของธุรกิจโรงพยาบาลเกี่ยวกับการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม
2. เพื่อทราบถึงแรงจูงใจของธุรกิจโรงพยาบาลเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลสังกัดกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุขในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี จำนวน 7 แห่ง ประกอบด้วยโรงพยาบาล ราชวิถี โรงพยาบาลเลิศจิน โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี โรงพยาบาลสงฆ์ สถาบันพยาธิวิทยา สถาบันโรคผิวหนัง และสถาบันโรคทรูวอก ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีมาตรฐานด้านการก่อสร้าง ด้านการบริการ และมีศักยภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อม

บทที่ 2

งานวิจัยในอดีตและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาวิจัยที่กำหนดแรงจูงใจ ให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยปัจจัยภายในองค์กรและปัจจัยภายนอกองค์กร (Gray, Bebbington, and Watters, 1994) ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อม

1. Stakeholders theory

Stakeholder หมายถึง บุคคลที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมขององค์กร ในองค์กรหนึ่ง ๆ จะมี Stakeholder มากมาย รวมไปถึงกลุ่มลูกจ้าง กลุ่มสังคม และกลุ่มลูกค้าด้วย ทฤษฎี Stakeholder นี้ จะแสดงถึงภาพลักษณ์ที่ชัดเจนของระบบภายในองค์กร และสิ่งแวดล้อมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์กร โดยมีตัวแปรที่ต้องพิจารณา 2 ตัว คือ

- 1) Accountability : รูปแบบของการบัญชีเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางสังคมที่ Stakeholder แสดงออก ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ขั้นพื้นฐานของแหล่งเงินทุนหรือส่วนของผู้ถือหุ้น (Accountee) กับตัวแทนกระทำการหรือผู้บริหารงาน (Accountor)
- 2) Stakeholder : อาจกำหนดแนวทางปฏิบัติร่วมกันในองค์กร โดยการระบุนภารกิจขององค์กรที่มีต่อสภาพแวดล้อม และบทบาทที่องค์กรควรมีต่อสังคม กิจกรรมของการบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมจะเกิดขึ้นโดยสอดคล้องกับสิ่งที่ Stakeholder ต้องการ โดยจะสนับสนุนให้มีการเปิดเผยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอันเป็นผลมาจาก Stakeholder

2. Political economy theory

Political economy จะรวมถึงสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ Political economy theory จะวิเคราะห์ถึงตัวแปรที่ 2) ของ Legitimacy theory ซึ่ง Legitimacy theory มีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 1) ภารกิจที่แต่ละองค์กรพึงต้องกระทำต่อสังคม (of the organization)
- 2) ระบุสิ่งที่ต้องทำเพื่อให้บรรลุภารกิจนั้น (of the system)

ตัวแปรที่ 1) เป็นตัวแปรสำคัญที่จะลดช่องว่าง องค์กรกับความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนตัวแปรที่ 2) เป็นตัวที่จะระบุถึงสิ่งที่องค์กรต้องเปลี่ยนแปลงคือพยายามปรับองค์กรให้เป็นส่วนหนึ่งของสังคม และตัวแปรที่ 2 สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท

- 1) Classical political economy จะวิเคราะห์ถึงโครงสร้าง คุณภาพ และบทบาทของสังคมที่มีต่อองค์กร
- 2) Bourgeois political economy จะวิเคราะห์โดยมุ่งที่ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรกับสภาพแวดล้อม หรือ ระหว่างกลุ่มอำนาจในท้องถิ่นกับอำนาจระหว่างรัฐ ลักษณะการวิเคราะห์จะให้ประโยชน์มากกว่า Classical เพราะการวิเคราะห์แบบ Classical ทำให้มองข้ามความแตกต่างในด้านอำนาจ (power) และความมั่งคั่ง (wealth) ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจ

ทฤษฎี เหล่านี้ใช้เป็นแนวทางในการมองการบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีการแตกแยกออกเป็น 2 แขนงใหญ่ ๆ ในการวิเคราะห์ คือ

1. พิจารณาทางสังคมหรือกลุ่มชน ที่มีอิทธิพลผลักดันองค์กรให้เปิดเผยข้อมูล
2. พิจารณาถึงความต้องการ หรือ กิจกรรมองค์กรในการใช้ข้อมูล เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับสังคม (Selden and Rikert, 1995)

ปัจจัยภายใน

การสนับสนุนของผู้บริหาร ทศนคติ และการเคลื่อนไหวของผู้บริหารระดับสูงเป็นสิ่งสำคัญที่จะเป็นตัวผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์กร เนื่องจากการนำระบบบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมมาใช้ บางครั้งอาจจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงในวัฒนธรรมองค์กร (Organization Culture) จากการที่มุ่งเน้นเพียงกำไรสูงสุดและหันมาจัดการบางสิ่งบางอย่าง เพื่อมุมมองใหม่ขององค์กร (รศพร เดชอาคม และคณะ, 2540)

ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการสนับสนุนการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านงบประมาณ ด้านการส่งเสริมบุคลากร เพราะเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการทำให้การปฏิบัติงานบัญชีสิ่งแวดล้อมประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง (วาสนา ภูระหงษ์, 2555)

ความพร้อมของนักบัญชี การบัญชีสิ่งแวดล้อมเป็นเครื่องมือที่จะประมวลและรายงานผลการปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม การที่องค์กรจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมได้ ต้องมีนักบัญชีที่มีความรู้ความเข้าใจในแนวทางปฏิบัติเรื่องการบัญชีสิ่งแวดล้อมอย่างถ่องแท้ จึงจะทำให้ห้องค์กรหรือหน่วยงานสามารถปฏิบัติตามแนวทาง มาตรฐานที่กำหนดให้ (วาสนา ภูระหงษ์, 2555) ซึ่งในปัจจุบันพบว่าความไม่รู้และไม่เข้าใจในบัญชีสิ่งแวดล้อมอย่างแท้จริงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้สถานประกอบการไม่มีความพร้อมและขาดแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม (ดวงมณี โกมารทัต, 2545)

ผู้มีส่วนได้เสีย เป็นกลุ่มบุคคลที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมขององค์กร เช่น กลุ่มลูกจ้าง พนักงาน กลุ่มสังคมและกลุ่มลูกค้า ผู้มีส่วนได้เสียเหล่านี้จะมีการเชื่อมโยงอย่างเหนียวแน่นกับเรื่องของความชอบธรรม กิจกรรมมีความจำเป็นต้องตอบสนองต่อแรงกดดันทางสังคมและความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย ดังนั้นการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมและการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมจะเป็นการตอบสนองต่อแรงกดดันดังกล่าว (อลิษา สุกศรี และมัณฑชัย สุทธิพันธ์, 2556)

ปัจจัยภายนอก

กฎหมายและนโยบายของรัฐ กฎหมาย เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อ การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในรายงานทางการเงิน (Geiger and Raghunandan, 2002) เช่น กฎหมายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมฉบับใหม่ของสหรัฐอเมริกา จะมีผลกระทบต่อ การตรวจสอบบัญชีและรายงานการตรวจสอบบัญชีของผู้ตรวจบัญชี และได้มีการออกกฎหมายว่าด้วยนโยบายสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อเป็นการประเมินผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงได้จัดทำข้อเสนอแนะรายการออกกฎหมายและกิจกรรมอื่น ที่มีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสิ่งแวดล้อม (Gege, 1997) ยังมีนโยบายของรัฐทางด้านภาษี โดยยึดตาม Treasury regulations section 1.262-4 ค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาจากสภาพแวดล้อม และค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมนั้นมีประโยชน์ในทางภาษี โดยค่าใช้จ่ายทั้งหมดนี้ไม่ได้ถูกหักในครั้งเดียว แต่ให้บันทึกเป็นต้นทุนทรัพย์สินและตัดค่าเสื่อมราคาตามอายุการใช้งาน (รสพร เดชอาคม และคณะ, 2540)

นอกจากนี้ แนวโน้มการเรียกร้องจากองค์กรอิสระทั้งภายในและภายนอกประเทศให้ ผลักดันกฎหมายที่จะช่วยส่งเสริมการปฏิบัติอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมรวมถึงบทลงโทษเพื่อ การควบคุมอย่างจริงจังภายในประเทศ (กฤษฎา ดวงประชา, 2555)

สภาพการแข่งขันทางธุรกิจ การเจริญเติบโตและการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วในประเทศไทย ทำให้เกิดการผลิตสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก การเพิ่มกำลังการผลิตย่อมต้องใช้วัตถุดิบและพลังงานที่เพิ่มมากขึ้นด้วย ในขั้นตอนกระบวนการผลิตนี้เองอาจเกิดของเสียที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศน์ (วาสนา ภูระหงษ์, 2555)

จากกระแสเรียกร้องของสังคมในปัจจุบันที่ต้องการให้องค์กรธุรกิจแสดงความรับผิดชอบต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทั้งทางตรงและทางอ้อม แสดงให้เห็นถึงความตื่นตัวในเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ส่งผลให้องค์กรธุรกิจต้องกลับมาพิจารณาการดำเนินงานที่มีใช้ต้องการผลกำไรเพียงอย่างเดียว แต่ต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม โดยการอนุรักษ์

ทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่กับมนุษย์ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนของธุรกิจควบคู่กับสังคมและสภาพแวดล้อมของประเทศในระยะยาว (กฤษฎา ดวงประชา, 2555)

ชุมชน ปัจจุบันประชากรของโลกได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและมากจนต้องอยู่กันอย่างแออัดในที่ ๆ ไม่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตอยู่และต่างได้จัดการกับธรรมชาติโดยขาดความระมัดระวังจนถึงวันนี้ประชากรโลกไม่อาจเลือกสิ่งแวดล้อมที่ดีกว่านี้ได้ เพราะความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยียังคงก้าวไปอย่างไม่หยุดยั้ง ควบคู่กับการเพิ่มขึ้นของประชากรโลก นอกจากนั้นค่านิยมของสังคมได้บีบบังคับให้ประชากรต้องแข่งขันกันในการดำรงอยู่ ผลก็คือทำให้สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลงจนเห็นได้ชัด (อลิษา สุกศรี และมัทนชัย, 2556)

ชุมชนเป็นกลุ่มบุคคลที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมขององค์กร เป็นแรงกดดันทำให้ผู้ประกอบการต้องปรับกระบวนการผลิตที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมมากขึ้นเป็นการสร้างค่านิยมการผลิตและการบริโภคที่รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม (กฤษฎา ดวงประชา, 2555) หากองค์กรธุรกิจไม่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ชุมชนต่อไปก็จะส่งผลเสียต่อระบบนิเวศน์และชุมชนที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงด้วย(วาสนา ภูระหงษ์, 2555)

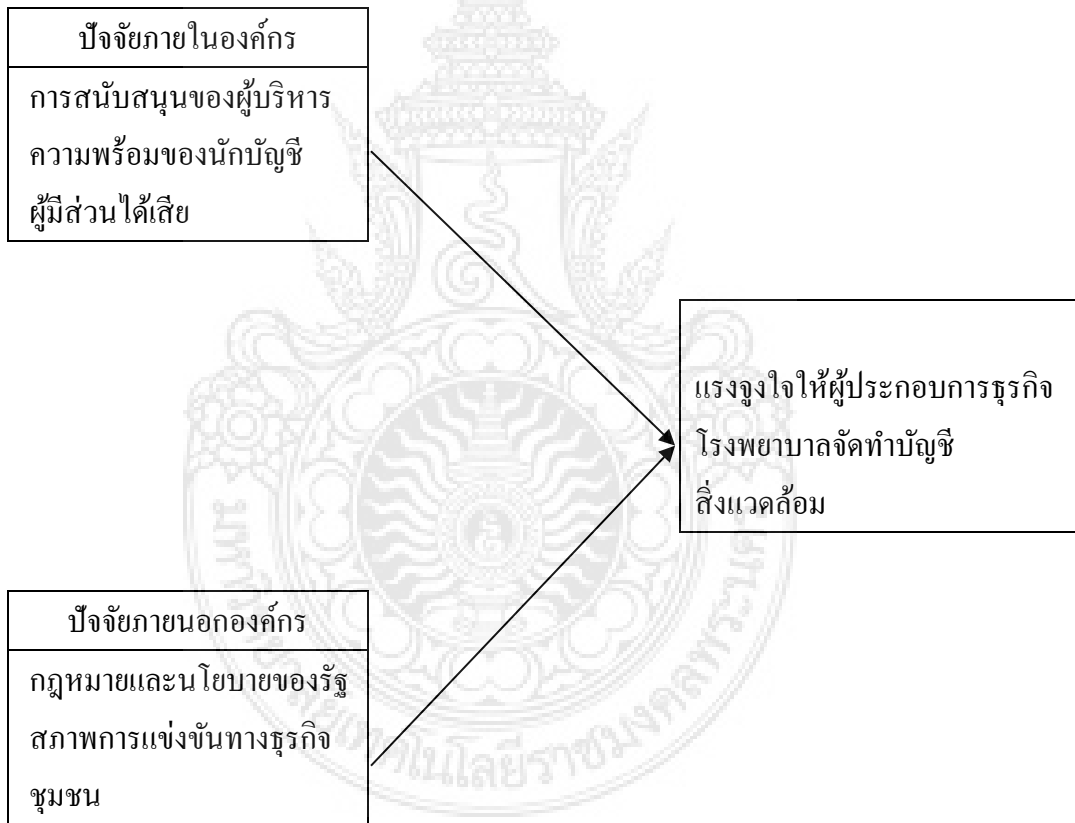

บทที่ 3

แบบจำลองและสมมุติฐานการวิจัย

แบบจำลองปัจจัยที่กำหนดแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมที่พัฒนามาจากทฤษฎีพื้นฐานและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ดังแผนภาพที่ 1 โดยแรงจูงใจขึ้นอยู่กับ 2 ปัจจัยคือ 1) ปัจจัยภายในองค์กร 2) ปัจจัยภายนอกองค์กร

ปัจจัยภายในองค์กรประกอบด้วย การสนับสนุนของผู้บริหาร ความพร้อมของนักบัญชี ผู้มีส่วนได้เสีย ส่วนปัจจัยภายนอกองค์กรประกอบด้วย กฎหมายและนโยบายของรัฐ สภาพการแข่งขันทางธุรกิจ และชุมชน

แผนภาพที่ 1 : รูปแบบปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม

คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

แรงจูงใจ หมายถึง สภาวะของบุคคลที่ถูกกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมไปยังจุดมุ่งหมาย ปลายทาง

การบัญชีสิ่งแวดล้อม หมายถึง การบันทึก จัดประเภท สรุปผล และจัดทำรายงานกิจกรรม ของธุรกิจที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ครอบคลุมถึงการบัญชีสำหรับผลกระทบของธุรกิจที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมดังต่อไปนี้

1. การบัญชีสำหรับหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น หรือความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น อันเนื่องมาจากผลกระทบของการดำเนินงานของกิจการที่มีต่อสิ่งแวดล้อม
2. การบัญชีสำหรับการตีราคาทรัพย์สินส่วนเพิ่ม (Asset Revaluation)
3. การวิเคราะห์ต้นทุนในเรื่องที่สำคัญ เช่น พลังงาน ของเสีย และการปกป้องสิ่งแวดล้อม
4. การประเมินการลงทุนโดยรวมถึงปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม
5. การพัฒนาระบบบัญชีและระบบสารสนเทศทางการบัญชี
6. การประเมินต้นทุนและประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการปรับปรุงสิ่งแวดล้อม
7. พัฒนาเทคนิคด้านการบัญชีเพื่อนำเสนอสินทรัพย์ หนี้สิน และต้นทุนในแง่ของนิเวศวิทยา (Ecological) ที่ไม่เป็นตัวเงิน

ความสัมพันธ์ของปัจจัยภายในองค์กรกับการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาล

ทัศนคติและการเคลื่อนไหวของผู้บริหารระดับสูง เป็นสิ่งสำคัญที่จะเป็นตัวผลักดันให้นำระบบบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อมมาใช้ (รศพร เดชอาคม และคณะ, 2540) ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการสนับสนุนการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านงบประมาณ ด้านการส่งเสริมบุคลากร เพราะเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการทำให้การปฏิบัติงานบัญชีสิ่งแวดล้อมประสบความสำเร็จอย่างดียิ่ง (วาสนา กุระหงษ์, 2555) จึงสามารถตั้งเป็นสมมุติฐานได้ว่า

สมมุติฐานที่ 1 : การสนับสนุนของผู้บริหารมีผลต่อแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม

การบัญชีสิ่งแวดล้อมเป็นเครื่องมือที่จะประมวลและรายงานผลการปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม การที่องค์กรจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมได้ ต้องมีนักบัญชีที่มีความรู้ความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติเรื่องการบัญชีสิ่งแวดล้อมอย่างถ่องแท้ จึงจะทำให้องค์กรหรือหน่วยงานสามารถปฏิบัติตามแนวทาง มาตรฐานที่กำหนดให้ (วาสนา ภู่อะหงษ์, 2555) จึงสามารถตั้งเป็นสมมุติฐานได้ว่า

สมมุติฐานที่ 2 : ความพร้อมของนักบัญชีมีผลต่อแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม

ผู้มีส่วนได้เสียเป็นกลุ่มบุคคลที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมขององค์กร และจะเชื่อมโยงอย่างเหนียวแน่นกับเรื่องของความชอบธรรม การจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมและการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมจะเป็นการตอบสนองต่อแรงกดดันจากกลุ่มบุคคลดังกล่าว (อลิษา สุกศรี และมัทนชัย สุทธิพันธ์, 2556) จึงสามารถตั้งเป็นสมมุติฐานได้ว่า

สมมุติฐานที่ 3 : ผู้มีส่วนได้เสียมีผลต่อแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม

ความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกองค์กรกับการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาล

กฎหมายเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อ การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในรายงานทางการเงิน (Geiger and Raghunandan, 2002) เช่นกฎหมายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของอเมริกา นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มการเรียกร้องจากองค์กรอิสระทั้งภายในและภายนอกประเทศให้ผลักดันกฎหมายที่จะช่วยส่งเสริมการปฏิบัติอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมรวมถึงบทลงโทษเพื่อการควบคุมอย่างจริงจังภายในประเทศ (กฤษฎา ดวงประชา, 2555) จึงสามารถตั้งเป็นสมมุติฐานได้ว่า

สมมุติฐานที่ 4 : กฎหมายและนโยบายของรัฐมีผลต่อแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม

การเจริญเติบโตและการขยายตัวของระบบเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วในประเทศไทย ทำให้เกิดการผลิตสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก อาจทำให้เกิดของเสียที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศน์ (วาสนา ภู่อะหงษ์, 2555)

กระแสเรียกร้องจากสังคมที่ต้องการให้องค์กรธุรกิจแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและทางอ้อมส่งผลให้องค์กรต้องกลับมาทบทวนการดำเนินงานที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมแต่ต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมด้วย จึงสามารถตั้งเป็นสมมุติฐานได้ว่า

สมมุติฐานที่ 5 : สภาพการแข่งขันทางธุรกิจมีผลต่อแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม

ชุมชนเป็นกลุ่มบุคคลที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมขององค์กรเป็นแรงกดดันทำให้ผู้ประกอบการต้องปรับกระบวนการผลิตที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมมากขึ้น (กฤษฎา ดวงประชา, 2555) หากองค์กรธุรกิจไม่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ชุมชนต่อไปก็จะส่งผลเสียต่อระบบนิเวศน์และชุมชนในบริเวณใกล้เคียง จึงสามารถตั้งเป็นสมมุติฐานได้ว่า

สมมุติฐานที่ 6 : ชุมชนมีผลต่อแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม

บทที่ 4

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่กำหนดแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม มีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังนี้

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่ ปัจจัยภายในองค์กร และปัจจัยภายนอกองค์กร

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ แรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม

ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลสังกัดกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุขในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี จำนวน 7 แห่ง ประกอบด้วย โรงพยาบาลราชวิถี จำนวน 20 คน โรงพยาบาลเลิศจิน จำนวน 12 คน โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี จำนวน 11 คน โรงพยาบาลสงฆ์ จำนวน 10 คน สถาบันพยาธิวิทยา จำนวน 10 คน สถาบันโรคผิวหนัง จำนวน 10 คน สถาบันโรคทรนงอก จำนวน 9 คน รวมทั้งสิ้น 82 คน ซึ่งเหตุผลที่เลือกโรงพยาบาลเหล่านี้ เพราะเป็นกลุ่มที่มีมาตรฐานด้านการก่อสร้าง ด้านบริการและมีศักยภาพในการจัดการสิ่งแวดล้อม

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้บริหารระดับสูงทั้งหมดของโรงพยาบาล จำนวน 82 คน และผู้ทำหน้าที่ในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้อำนวยการและผู้บริหารระดับสูงของโรงพยาบาล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้รวบรวมจากเอกสารงานวิจัย วารสารวิชาชีพ บทความที่เกี่ยวข้องของวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตและแบบสอบถามที่นำมาปรับปรุงจากแบบสอบถามของ วรณวิมล นาคทัต และคณะ (2548) เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามสำหรับงานวิจัย แบ่งออกเป็น 6 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลข้อมูลที่จัดเก็บได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน โดยให้ผู้ตอบเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่เลือก

ตอนที่ 2 เป็นการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับโรงพยาบาลข้อมูลที่จัดเก็บ ได้แก่ สถานที่ตั้ง จำนวนผู้ป่วยในโรงพยาบาล และภูมิลำเนาของผู้ป่วย โดยให้ผู้ตอบเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่เลือก

ตอนที่ 3 เป็นการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของปัจจัยภายในองค์กรกับการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาลในด้านต่าง ๆ 4 ด้านดังนี้

ปัจจัยภายในองค์กร	จำนวนข้อคำถาม	ข้อคำถามในเชิงบวก	ข้อคำถามในเชิงลบ
การสนับสนุนของผู้บริหาร	3	1, 2, 3	4
ความพร้อมของนักบัญชี	4	1, 2	3, 4
ผู้มีส่วนได้เสีย	3	2, 3	1

การตอบคำถามเป็นการเลือกในลักษณะการประเมินค่าเป็น 5 ระดับ หรือมาตรลิเคิร์ต (Likert Scale)

ตอนที่ 4 เป็นการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกองค์กรกับการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาลในด้านต่าง ๆ 4 ด้านดังนี้

ปัจจัยภายนอกองค์กร	จำนวนข้อคำถาม	ข้อคำถามในเชิงบวก	ข้อคำถามในเชิงลบ
กฎหมายและนโยบายของรัฐ	6	1, 2, 3, 4, 5	6
สภาพการแข่งขันทางธุรกิจ	5	1, 3, 4	2, 5
ชุมชน	3	2, 3	1

การตอบคำถามเป็นการเลือกในลักษณะการประเมินค่าเป็น 5 ระดับ หรือมาตรลิเคิร์ต (Likert Scale)

ตอนที่ 5 เป็นการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจ

การตอบคำถามเป็นการเลือกในลักษณะการประเมินค่าเป็น 5 ระดับ หรือมาตรลิเคิร์ต (Likert Scale)

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามด้านปัจจัยภายในองค์กร ปัจจัยภายนอกองค์กร และ ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจ

ข้อความ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
ทางบวก	1	2	3	4	5
ทางลบ	5	4	3	2	1

ตอนที่ 6 เป็นข้อเสนอแนะโดยให้ผู้ตอบเขียนบรรยายในเนื้อที่ที่กำหนดให้

การทดลองใช้เครื่องมือ

คณะผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารระดับสูงที่มีได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คนเช่น ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี หรือผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร เป็นต้น และนำแบบสอบถาม ที่ได้จากการทดลองใช้ (Try out) มาคำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาช (Cronbach, 1970) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ที่เกี่ยวกับปัจจัยกำหนดแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมเท่ากับ 0.3127 ซึ่งได้คำนวณจากโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัย SPSS for Ms window

การประเมินความตรงและความเที่ยงของเครื่องมือ

วิธีทางสถิติที่ใช้สำหรับการนำข้อมูลที่ได้มาจัดกลุ่มความสัมพันธ์ เพื่อลดจำนวนตัวแปรคือ Principal Component Factor Analysis แบบ Enter โดยใช้เกณฑ์หมุนในลักษณะของ Varimax rotation โดยกำหนดค่า Factor Loading ของตัววัดในปัจจัยว่าจะต้องมีค่าสูงกว่า 0.5 แต่เนื่องจากค่าที่ได้เป็นลักษณะการกระจายไม่สามารถจัดกลุ่มตัวแปรได้ อาจเป็นเพราะข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง มีน้อยเพียง 30 ชุดและแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นอาจไม่ครอบคลุมเนื้อหาของการยอมรับการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัย SPSS for Ms window) ประมวลและจัดทำตารางวิเคราะห์สถิติเพื่อนำเสนอข้อมูลและสรุปผลการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและโรงพยาบาล ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ร้อยละ (Percentage) ส่วนปัจจัยภายในองค์กรและปัจจัยภายนอกองค์กรทดสอบความสัมพันธ์กับตัวแปรตามด้วยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงซ้อน (Multiple regression) แบบ Enter เพื่อหาความสัมพันธ์และอำนาจการพยากรณ์ของตัวแปรอิสระที่มีผลต่อแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม

บทที่ 5

การวิเคราะห์ผลการวิจัย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ติดต่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการของโรงพยาบาล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับจริงไปให้ผู้ผู้อำนวยการและผู้บริหารระดับสูงที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 82 คน และผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาเอง โดยในแบบสอบถามได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยว่าเป็นการศึกษาในภาพรวมเท่านั้น ซึ่งจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ทั้งต่อผู้ตอบและต่อโรงพยาบาล ได้รับแบบสอบถามคืนมา 60 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 73 ของกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

โดยสรุปประชากรที่เป็นตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 57 มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการ และมีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ในช่วง 21 – 25 ปี โรงพยาบาลส่วนใหญ่อยู่ในกรุงเทพมหานคร สังกัดกรมการแพทย์ จำนวนผู้ป่วยโดยประมาณต่อเดือน 3,000 คนขึ้นไป และส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคผนวกที่ 2)

ผลการวิจัย

ค่าสถิติจากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Regression) แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระไม่สามารถกำหนดตัวแปรตามหรือปัจจัยที่กำหนดแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมที่ระดับนัยสำคัญ $p = .673$ ($F_{6,23} = .673$) (ดังตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 : Regression model

Model	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
1. Regression	2.71	6	.452	.673	.673 ^a
Residual	15.455	23	.672		
Total	18.167	29			

นั่นหมายถึงโดยรวมแล้วกลุ่มตัวแปรอิสระ มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างไม่มีนัยสำคัญ และเมื่อวิเคราะห์ในรายละเอียดแต่ละตัวแปรอิสระพบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 6 ตัวแปร ซึ่งประกอบด้วย 1) การสนับสนุนของผู้บริหาร 2) ความพร้อมของนักบัญชี 3) ผู้มีส่วนได้เสีย 4) กฎหมายและนโยบายของรัฐ 5) สภาพการแข่งขันทางธุรกิจ และ 6) ชุมชน ไม่มีผลต่อแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมที่ระดับนัยสำคัญที่ $p = 0.981, 0.273, 0.120, 0.860, 0.457$ และ 0.101 ตามลำดับ (ดังตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 : Coefficients

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	T	Sig
	B	Std. Error	Beta		
1 (Constant)	3.052	2.168		1.408	.172
การสนับสนุนของผู้บริหาร	-9.322E-03	.377	-.005	-.025	.981
ความพร้อมของนักบัญชี	-.301	.268	-.327	-1.124	.273
ผู้มีส่วนได้เสีย	-.336	.208	-.393	-1.616	.120
กฎหมายและนโยบายของรัฐ	-3.362E-02	.189	-.035	-.178	.860
สภาพการแข่งขันทางธุรกิจ	-.190	.251	-.215	-.756	.457
ชุมชน	1.091	.638	.600	1.711	.101

ปัจจัยภายในองค์กร

ปัจจัยภายในองค์กร ได้แก่ การสนับสนุนของผู้บริหาร ความพร้อมของนักบัญชี และผู้มีส่วนได้เสีย ไม่มีผลต่อแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ Gary, Bebbington, and Watters (1994) และงานวิจัยอื่น ๆ ที่กล่าวถึงปัจจัยดังกล่าว มีผลต่อแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจอธิบายได้ว่ามาจากข้อจำกัดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวนน้อยทำให้ข้อมูลที่ได้อาจไม่กระจาย และผู้ตอบแบบสอบถามอาจขาดความรู้ความเข้าใจอย่างเพียงพอเกี่ยวกับการบัญชีสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยภายนอกองค์กร

ปัจจัยภายนอกองค์กร ได้แก่ กฎหมายและนโยบายของรัฐ สภาพการแข่งขันทางธุรกิจและชุมชน ไม่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Dickes and Preston (1977) และงานวิจัยอื่น ๆ ที่กล่าวถึง ปัจจัยภายนอกองค์กรมีผลต่อแรงจูงใจในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในรายงานทางการเงิน ซึ่งอาจเป็นข้อจำกัดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวนน้อย ทำให้ข้อมูลที่ได้ไม่กระจาย จึงไม่สามารถเป็นตัวแทนที่ดีของประชากรได้ และผู้ตอบแบบสอบถามอาจขาดความรู้ความเข้าใจอย่างเพียงพอเกี่ยวกับการบัญชีสิ่งแวดล้อม

ข้อจำกัด

ข้อจำกัดของการศึกษางานวิจัย ประการแรกอาจมีปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม แต่ไม่ได้นำมาร่วมพิจารณาในการวิจัยครั้งนี้ ประการสุดท้ายผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารที่อาจจะไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมเพียงพอ จึงไม่สามารถนำผลจากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้อธิบายปัจจัยที่กำหนดแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่กำหนดแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม โดยมีปัจจัยที่ศึกษา 3 กลุ่มหลัก ได้แก่ ปัจจัยภายในองค์กร ประกอบด้วย การสนับสนุนของผู้บริหาร ความพร้อมของนักบัญชี และผู้มีส่วนได้เสีย ปัจจัยภายนอกองค์กร ประกอบด้วยกฎหมายและนโยบายของรัฐ สภาพการแข่งขันทางธุรกิจ และชุมชน

ผลการวิเคราะห์พบว่า ไม่มีปัจจัยกลุ่มใดที่มีผลต่อการกำหนดแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมอาจเนื่องมาจากจำนวนของกลุ่มตัวอย่างไม่มากพอและผู้บริหารอาจจะไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมอย่างเพียงพอ ทำให้ผลการศึกษานี้ไม่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างแรงจูงใจให้ธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมและจัดการเกี่ยวกับคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาครั้งต่อไปอาจทำการศึกษาในด้านอื่น ๆ เช่น ทักษะคิดของผู้ทำบัญชีต่อการบัญชีสิ่งแวดล้อม หรือศึกษาในเชิงวิเคราะห์หาผลกระทบจากปัจจัยภายในและภายนอกในด้านอื่น ๆ ที่มีต่อการบัญชีสิ่งแวดล้อม

ประชากรในการศึกษาครั้งต่อไปอาจทำการศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชี ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี หรือนิสิตนักศึกษาในสาขาการบัญชี เป็นต้น และในการศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่กำหนดแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปอาจทำการศึกษาในเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดและมีความชัดเจน ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนของการดำเนินงานควบคู่กับสังคมและสภาพแวดล้อมของประเทศไทยในระยะยาวต่อไป

บรรณานุกรม

- กระทรวงอุตสาหกรรม. (2554). แผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย พ.ศ.2555-2574.
National Industrial Development Master Plan.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2554). “สถิติสำหรับงานวิจัย. กรุงเทพฯ : ชรรรมสาร.
- _____ (2546). การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. กรุงเทพฯ : ชรรรมสาร.
- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสถาบันสิ่งแวดล้อม. (2555). “การประชุมโต๊ะกลม :
เศรษฐกิจสีเขียวสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” เอกสารของโครงการจัดทำเอกสารเผยแพร่
Thailand Green Economy ณ โรงแรมรามาคาร์ดิน วันที่ 1-3 และ 6-7 กุมภาพันธ์ 2555.
- ฉัตรไชย รัตนไชย. (2553). การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงมณี โกมารทัต. (2545). “การบัญชีบริหารสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”. วารสารนักบัญชี.
(เมษายน-กรกฎาคม).
- ดำรงค์ ทิพย์โสภา. (2545). การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS for Windows version 10.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชเรศ ศรีสถิตย์. (2549). ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานสากล ISO14001:2004.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นราศรี ไววนิชกุล และ ชุศักดิ์ อุดมศรี. (2541). ระเบียบวิธีวิจัยธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บรรษัทภิบาลแห่งชาติ. (2544). ความหมายของการกำกับดูแลกิจการ. สืบค้นจาก
<http://www.cgthailand.org/SetCG/about/whatcg.htm>. (วันที่สืบค้น : พฤศจิกายน 2554).
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2549). เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย
พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : จามจุรีโปรดักท์.
- ห้องพรรณ เจริญวิริยะพันธ์. (2542). การบัญชีและการรายงานทางการเงินของต้นทุนสิ่งแวดล้อม.
การประชุมนักบัญชีทั่วประเทศ ครั้งที่ 16. กรุงเทพฯ.
- วรรณาด แสงมณี. (2552). “เอกสารคำสอนเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และบรรษัทภิบาล”.
(ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา [http://www.thaiblogonline.com/dbmnews.blog
?PostID=42932](http://www.thaiblogonline.com/dbmnews.blog?PostID=42932).

- ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2540). การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ. (2547). การตีความข้อกำหนดตามมาตรฐานระบบการจัดการ
สิ่งแวดล้อม ISO 14001:2004 : รายงานการศึกษา. สืบค้นจาก <http://www.masci.or.th>.
(วันที่สืบค้น : มกราคม 2555).
- สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์. (2553). ความรู้เกี่ยวกับระบบมาตรฐาน ISO 14001 และ
OHSAS 18001. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา
http://www.thaieei.com/enews_thaieei/cd/pdf/C/C-007.pdf. (1 กุมภาพันธ์ 2554).
- โสภารัตน์ จารุสมบัติ. (2551). นโยบายและการจัดการสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์.
- Elliott. Barry, and Elliott, Jamie. (2003). **Financial Accounting and Reporting**. 7th ed.
Englewood Cliffs, NJ : Prentice Hall.
- Joel Makower แปลและเรียบเรียงโดย นรินทร์ องค์กรอินทรี. (2552). **Strategies for the Green
Economy-กลยุทธ์สร้างองค์กรสีเขียว**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แมคกรอ-ฮิล.
- McAndrew, F.T. (1992). **Envioronmental Psychology**. Pacific Grove, CA : Books/cole.
- Wheatley, Malcolm. (1993). **Green Business : Making it Work for Your Company**. Pitman.
London. Research paper online.
- Zikmund. William. And Bussine. G. (1997). **Business Research Method**. 5th ed. Orlando.
FL : The Dryden Press.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่กำหนดแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาลจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม

คำชี้แจง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 6 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับโรงพยาบาล

ตอนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของปัจจัยภายในองค์กรกับการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 4 ข้อคำถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกองค์กรกับการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 5 ข้อคำถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะ

คำตอบของท่านจะถูกเก็บรักษาไว้เป็นความลับ การนำเสนอผลการวิจัยจะทำในลักษณะรวม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข หรือออกมาตรฐานการบัญชีฉบับใหม่ให้มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

*** ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ***

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภัทรทิพา เพ็ริยพานิชย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพสุดา คมวงศ์วิวัฒน์

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความและกาเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่กำหนดให้

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. อายุ

1. 21 – 30 ปี

2. 31 – 40 ปี

3. 41 – 50 ปี

4. 51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

1. ต่ำกว่าปริญญาตรี

2. ปริญญาตรี

3. ปริญญาโท

4. ปริญญาเอก

4. ตำแหน่งหน้าที่

1. ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

2. รองผู้อำนวยการ

3. ผู้อำนวยการ

5. ประสบการณ์ในการทำงานด้านธุรกิจโรงพยาบาล

1. ต่ำกว่า 5 ปี

2. 5 – 10 ปี

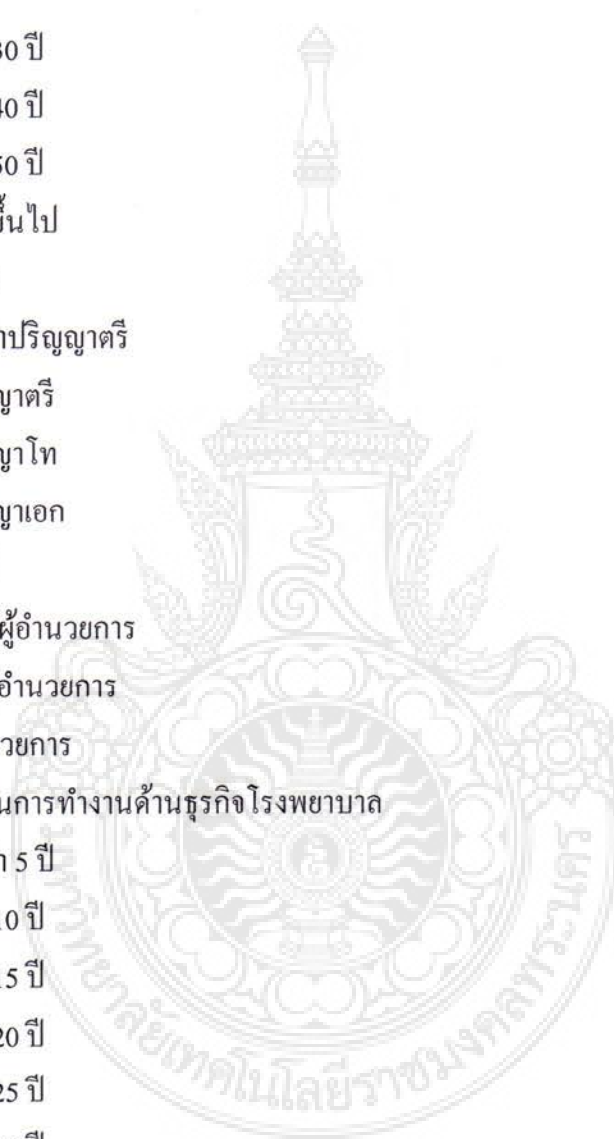
3. 11 – 15 ปี

4. 16 – 20 ปี

5. 21 – 25 ปี

6. 26 – 30 ปี

7. 31 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับโรงพยาบาล

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความและกาเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่กำหนดให้

1. สถานที่ตั้ง

- 1. นนทบุรี
- 2. ปทุมธานี
- 3. สมุทรปราการ
- 4. นครปฐม
- 5. กรุงเทพมหานคร

2. หน่วยงานที่สังกัด

- 1. เอกชน
- 2. กรมการแพทย์
- 3. กรุงเทพมหานคร

3. จำนวนผู้ป่วยโดยประมาณต่อเดือน

- 1. น้อยกว่า 1,000 คน
- 2. 1,000 คน ถึง 2,000 คน
- 3. 2,001 คน ถึง 3,000 คน
- 4. 3,000 คนขึ้นไป

4. ภูมิฐานะของผู้ป่วย

- 1. ภาคเหนือ
- 2. ภาคกลาง
- 3. ภาคใต้
- 4. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนที่ 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของปัจจัยภายในองค์กรกับการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม
คำชี้แจง ความหมายของการบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อม

การบัญชีเพื่อสิ่งแวดล้อม (Environmental Accounting หรือ Green Accounting) ครอบคลุม
ถึงการบัญชีสำหรับผลกระทบของธุรกิจที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจสรุปได้
ดังต่อไปนี้

1. การบัญชีสำหรับหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น หรือความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น อัน
เนื่องมาจากผลกระทบของการดำเนินงานของกิจการที่มีต่อสิ่งแวดล้อม
2. การบัญชีสำหรับการตีราคาทรัพย์สินส่วนเพิ่ม (Asset Revaluation) และประมาณ
การ เงินทุน (Capital Projection)
3. การวิเคราะห์ต้นทุนในเรื่องที่สำคัญ เช่น พลังงาน ของเสีย และการปกป้อง
สิ่งแวดล้อม
4. การประเมินการลงทุนโดยรวมถึงปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม
5. การพัฒนาระบบบัญชีและระบบสารสนเทศทางการบัญชี
6. การประเมินต้นทุนและประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการปรับปรุงสิ่งแวดล้อม
7. พัฒนาเทคนิคด้านการบัญชีเพื่อนำเสนอสินทรัพย์ หนี้สิน และต้นทุนในแง่ของ
นิเวศวิทยา (Ecological) ที่ไม่เป็นตัวเงิน

โปรดอ่านข้อความและกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ที่	ข้อความ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1.	การสนับสนุนของผู้บริหาร ผู้บริหารสนใจที่จะนำนโยบายทางด้าน การจัดการสิ่งแวดล้อมมาใช้					
2.	การนำนโยบายการจัดการสิ่งแวดล้อม มาใช้ช่วยสร้างโอกาสใหม่ ๆ ทางธุรกิจ					
3.	ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการเปิดเผย ข้อมูลเกี่ยวกับการบันทึกบัญชี สิ่งแวดล้อมในรายงานการเงิน					
4.	ถึงแม้ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุนด้าน นโยบายการจัดการสิ่งแวดล้อม ฝ่าย บัญชีก็สามารถจัดทำบัญชีเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมได้					

ที่	ข้อความ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
	ความพร้อมของนักบัญชี					
1.	โรงพยาบาลให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรเพื่อทำหน้าที่ในการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม					
2.	โรงพยาบาลมีนักบัญชีที่มีความรู้ความเข้าใจจนสามารถจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม					
3.	โรงพยาบาลไม่จัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อมเนื่องจากขาดนักบัญชีที่มีความรู้ความเข้าใจ					
4.	ถึงแม้ว่านักบัญชีจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบัญชีสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างดี โรงพยาบาลก็ยังใช้นโยบายบัญชีแบบเดิม					
	ผู้มีส่วนได้เสีย					
1.	การบันทึกบัญชีหรือไม่บันทึกบัญชีสิ่งแวดล้อม ไม่มีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสีย					
2.	หนี้สินเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เช่น ภาระในการจ่ายค่ารักษาพยาบาลผู้เจ็บป่วยจากมลพิษสิ่งแวดล้อมมีจำนวนลดลง ทำให้ผลการดำเนินงานของโรงพยาบาลดีขึ้น					
3.	โรงพยาบาลยินดีที่จะจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม หากทำแล้วต้นทุนของโรงพยาบาลลดลง					

ตอนที่ 4 ข้อคำถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของปัจจัยภายนอกองค์กรกับการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม
คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความและกาเครื่องหมาย \surd ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ที่	ข้อความ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1.	กฎหมายและนโยบาย ควรออกกฎหมายเพื่อบังคับให้บันทึก บัญชีสิ่งแวดล้อมแทนการให้บันทึก โดยสมัครใจ					
2.	บทบาทของรัฐที่มีต่อการบังคับใช้ กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีผลต่อ การบันทึกบัญชีสิ่งแวดล้อม					
3.	หากรัฐมีนโยบายหรือให้สิทธิพิเศษทาง ภาษีสำหรับองค์กรที่เปิดเผยมูลด้าน สิ่งแวดล้อม โรงพยาบาลยินดีจะจัดทำ บัญชีสิ่งแวดล้อม					
4.	ท่านเห็นด้วยกับนโยบายการให้สิทธิ ประโยชน์ทางภาษีสำหรับกิจการที่ดูแล อนุรักษ์สภาพแวดล้อม					
5.	หากค่าใช้จ่ายอื่นเกี่ยวข้องกับ สภาพแวดล้อมและค่าใช้จ่ายในการ ฟื้นฟูสภาพแวดล้อม มีประโยชน์ ในทางภาษีโดยบันทึกค่าใช้จ่ายเป็น ต้นทุนสินทรัพย์ได้ โรงพยาบาลยินดี จะจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม					
6.	ประโยชน์ทางภาษีที่อาจจะได้รับไม่คุ้ม กับต้นทุนที่เสียไปในการจัดทำบัญชี สิ่งแวดล้อม					

ที่	ข้อความ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
	สภาพการแข่งขันทางธุรกิจ					
1.	การรายงานและเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีสิ่งแวดล้อมจะเป็นประโยชน์ต่อโรงพยาบาลในด้านภาพลักษณ์ที่ดี					
2.	การรายงานและเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ไม่มีส่วนในการสร้างแรงสนับสนุนจากผู้ป่วยในการเลือกใช้บริการของโรงพยาบาล					
3.	การรายงานและเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบันทึกบัญชีสิ่งแวดล้อมเป็นการเตรียมความพร้อมที่ดีในปัจจุบันต่อแรงกดดันของตลาดในอนาคต ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการแข่งขันทางธุรกิจ					
4.	บทบาทขององค์กรระหว่างประเทศที่มีการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีผลต่อการบันทึกบัญชีสิ่งแวดล้อม					
5.	การเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ไม่มีผลกระทบต่อการแข่งขันทางธุรกิจ					
	ชุมชน					
1.	ชุมชนให้ความร่วมมือปกป้องสิ่งแวดล้อม โดยมีได้คำนึงถึงการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนสิ่งแวดล้อมหรือภาระหนี้สินอันอาจจะเกิดขึ้นในภายหน้า					

ที่	ข้อความ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
2.	ชุมชนที่ตระหนักถึงความสำคัญของ สิ่งแวดล้อมจะเลือกใช้บริการจาก โรงพยาบาลที่มีความรับผิดชอบต่อ สิ่งแวดล้อม					
3.	โรงพยาบาลยินดีจะเปิดเผยข้อมูลด้าน สิ่งแวดล้อม หากชุมชนนำไปใช้ ประโยชน์ในการพิจารณาตัดสินใจใช้ บริการ					

ตอนที่ 5 ข้อคำถามเกี่ยวกับแรงจูงใจ

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความและกาเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ที่	ข้อความ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
	ท่านคิดว่าปัจจัยดังต่อไปนี้ มีส่วนใน การกำหนดแรงจูงใจให้บันทึกบัญชี สิ่งแวดล้อมมาก - น้อยเพียงใด					
1.	เป็นการทำให้มีผู้มาใช้บริการมากขึ้น					
2.	เป็นการอธิบายรูปแบบของรายจ่าย					
3.	ได้รับสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษี					
4.	เพื่อสร้างองค์กรให้สอดคล้องกับ กฎหมายในอนาคต					
5.	เป็นประโยชน์ในการแข่งขันทางธุรกิจ					
6.	เป็นสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียในการ ทราบข่าวสารข้อมูล					
7.	เพื่อสร้างภาพพจน์ที่ดีในสายตาของ ผู้เกี่ยวข้อง					
8.	ลดความเสี่ยงอันเกิดจากพฤติกรรมของ กลุ่มผู้นุรักษ์สิ่งแวดล้อม					

ที่	ข้อความ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
9.	เป็นการสนองตอบต่อผู้ใช้บริการที่คำนึงถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม					
10.	เป็นความต้องการขององค์กรในการแจ้งข่าวสารการดำเนินงานหรือความสำเร็จของโรงพยาบาล					
11.	เสียค่าใช้จ่ายเพิ่ม					
12.	เป็นข้อบังคับทางกฎหมาย					
13.	การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง					
14.	ความไม่เพียงพอของข้อมูลที่จะเปิดเผย					
15.	ประโยชน์ที่ได้รับไม่คุ้มกับต้นทุนที่เสียไป					
16.	ความพร้อมด้านบุคลากรในการจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม					
17.	ผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ต้องการทราบการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม					

ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะ

ภาคผนวกที่ 2 : ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของข้อมูล
ตารางที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	34	56.7
หญิง	26	43.3
2. อายุ		
21 – 30 ปี	0	0
31 – 40 ปี	14	23.3
41 – 50 ปี	24	40.0
51 ปีขึ้นไป	22	36.7
3. ระดับการศึกษา		
ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0
ปริญญาตรี	4	6.7
ปริญญาโท	30	50.0
ปริญญาเอก	26	43.3
4. ตำแหน่งหน้าที่		
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	20	33.3
รองผู้อำนวยการ	26	43.3
ผู้อำนวยการ	14	23.4
5. ประสบการณ์ในการทำงานด้านธุรกิจโรงพยาบาล		
ต่ำกว่า 5 ปี	0	0
5 – 10 ปี	0	0
11 – 15 ปี	8	13.3
16 – 20 ปี	10	16.7
21 – 25 ปี	26	43.3
26 – 30 ปี	12	20.0
31 ปีขึ้นไป	4	6.7

ตารางที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับโรงพยาบาล

ลักษณะ	จำนวน	ร้อยละ
1. ลักษณะที่ตั้ง		
นนทบุรี	9	15.0
ปทุมธานี	0	0
สมุทรปราการ	0	0
นครปฐม	0	0
กรุงเทพมหานคร	51	85.0
2. หน่วยงานที่สังกัด		
เอกชน	0	0
กรมการแพทย์	60	100
กรุงเทพมหานคร	0	0
3. จำนวนผู้ป่วยโดยประมาณต่อเดือน		
น้อยกว่า 1,000 คน	0	0
1,001 คน ถึง 2,000 คน	6	10.0
2,001 คน ถึง 3,000 คน	24	40.0
3,001 คนขึ้นไป	30	50.0
4. ภูมิภาคของผู้ป่วย		
ภาคเหนือ	12	20.0
ภาคกลาง	20	33.3
ภาคใต้	6	10.0
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	22	36.7

ภาคผนวกที่ 3 : สูตรที่ใช้ในการวิจัย

1. การหาจำนวนตัวอย่างจากประชากร ใช้สูตรของยามานะ (Yamane, 1973, อ้างถึงในพรณี ตระกูลชัย, 2545) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

E = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการวัดหาค่าความคงที่ภายใน (Internal Consistency) จากวิธี Coefficient Alpha ของ Cronbach

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left| 1 - \frac{\sum Si^2}{Sx^2} \right|$$

เมื่อ k = จำนวนข้อของแบบวัดชุดนั้น

$\sum Si^2$ = ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

ละข้อ

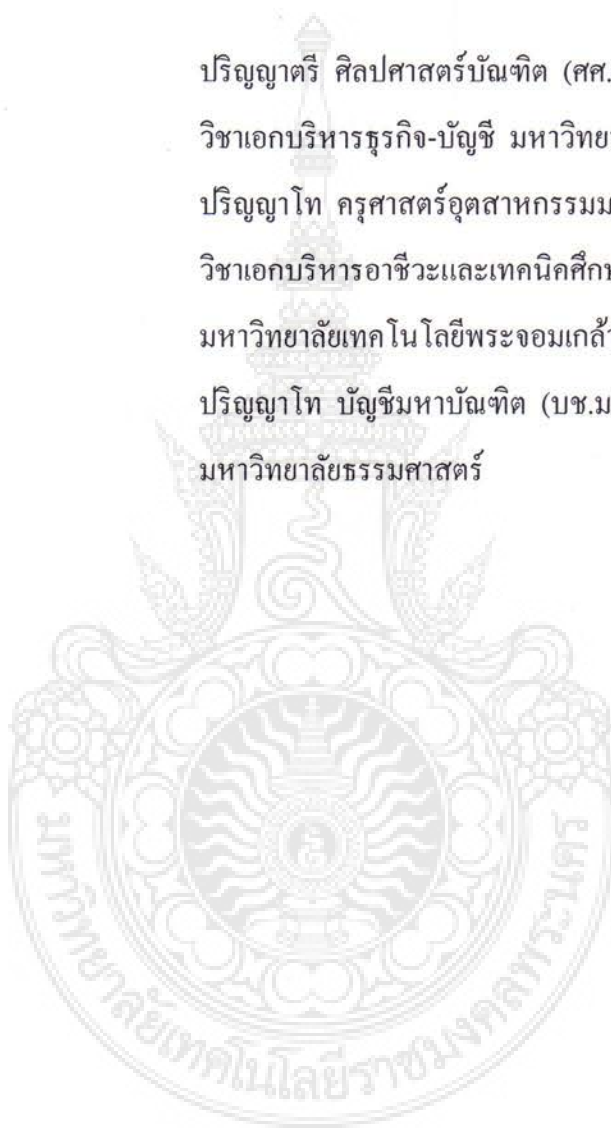
Sx^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-ชื่อสกุล	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภัทรทิพา เพ็ริชวาณิชย์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2523	ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ) วิชาเอกบริหารธุรกิจ-บัญชี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พ.ศ.2539	ปริญญาโท ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (คอ.ม) วิชาเอกบริหารอาชีพและเทคโนโลยีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
พ.ศ.2548	ปริญญาโท บัญชีมหาบัณฑิต (บช.ม) วิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-ชื่อสกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพสุดา คมวงศ์วิวัฒน์

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2529

ปริญญาตรีบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ) วิชาเอกการบัญชี
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พ.ศ.2545

บัญชีมหาบัณฑิต (บช.ม) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

